Дәрбәнд

ДОСТЛУГ. ГАРДАШЛЫГ. БИРЛИК.

12+

Тәсисчи: ДАҒЫСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МӘТБУАТ ВӘ ИНФОРМАСИЈА АКЕНТЛИЈИ

2026 ГОД ЕДИНСТВА НАРОДОВ РОССИИ

№38 (98724) 1920-чи илдән чыхыр, 15 ОКТЈАБР 2026-чы ил, чүмә ахшамы.

ГӘҺРӘМАНЛАР ӨЛМҮР

Дәрбәнд рајонундакы «Хатирә Бағында» тәмизлик күнү кечирилди

Вәтәнимизин азадлығы вә мүстәгиллији уғрунда чанларындан кечән гәһрәманларын хатирәси һәр биримиз үчүн мүгәддәс бир борчдур.

Вәтәни, онун мәнәви дәјәрләрини вә Русија Федерасијасынын дөвләт суверенлијини мүдафиә едән һәрбчиләрин вә вәтәндашларын гәһрәманлығына дәрин һөрмәт әламәти олараг, Дәрбәнд рајонунда абадлыг кампанијасы кечирилди. Үмумреспублика «Хатирә Бағында» кампанијасы чәрчивәсиндә тәмизлик күнү Р-217 федерал магистрал јолу бојунча (Сабнова вә Митәһи-Казмалјар кәндләри јахынлығында) кечирилди. Бу бағ садәчә јашыллыгдан даһа чох шејдир; һәмвәтәнләримизин чәсарәт вә фәдакарлығынын шанлы абидәсидир. Тәдбирдә мүхтәлиф саһәләрдән нүмајәндәләр иштирак едиб:

Тәһсил Департаментинин,

Кәнд Тәсәррүфаты Департаментинин, Мәдәнијјәт Департаментинин, Милли Сијасәт вә Туризм Департаментинин, китабхана системинин,

Идман Департаментинин вә рајон администрасијасынын әмәкдашлары.

Тәһсил мүәссисәләринин ишчиләри,

кәнд ичмаларынын рәһбәрләри вә ән әсасы, һәлак олан гәһрәманларын валидејнләри тәдбирә фәал шәкилдә гошулублар. Тәмизлик иштиракчылары әразинин тәмизләнмәси үчүн кениш иш көрүбләр. Мејвә верән ағачлара гуллуг етмәјә хүсуси диггәт јетирилиб: әразинин санитарија будама вә гурумуш ағачлардан тәмизләнмәси ишләри апарылыб.

«Бу јерә гуллуг етмәкдән шәрәф дујуруг. Бурадакы һәр бир фидан мүдафиәчиләримизин гәһрәманлығы сајәсиндә давам едән һәјатын символудур. Кәләчәк нәсилләрин сүлһ үчүн өдәдијимиз гијмәти хатырламасы үчүн бу бағы лајигли вәзијјәтдә сахламаға борчлујуг», - дејә иштиракчылар гејд едибләр.

А. Мирһәмидова

Маһачгалада Русија Гәһрәманы Мәһәммәд Исбакијевин хатирә лөвһәсинин ачылышы олуб

Маһачгала мери Чамбулат Салавов Русија Гәһрәманы Мәһәммәд Исбакијевин хатирә лөвһәсинин ачылыш мәрасиминдә иштирак едиб. Топлананлар гејд етдиләр ки, Мәһәммәд Исбакијев чәсарәт, сәдагәт вә Вәтәнә фәдакарлыг нүмунәсидир.

Чәсарәтинә вә гәһрәманлығына көрә о, ики Чәсарәт ордени, Жуков медалы вә ики «Икидлијә көрә» медалы да дахил олмагла, јүксәк дөвләт мүкафатларына лајиг көрүлүб. О, һәмчинин ән јүксәк ада-Русија Гәһрәманы адына лајиг көрүлүб. Маһачгала мери өз чыхышы заманы Гәһрәманын анасына мүрачиәт едиб: «Маһачгала сакинләри адындан лајигли бир оғул, әсл вәтәнпәрвәр бөјүтдүјүнүз үчүн сәмими башсағлығымызы вә дәрин миннәтдарлығымызы гәбул един. Онун ады шәһәримизин, републикамызын вә бүтүн өлкәмизин тарихинә гызыл һәрфләрлә һәкк олунуб. Артыг ијирми дағыстанлы Русија Гәһрәманы адына лајиг көрүлүб. Биз онларын һәр бири илә фәхр едирик вә онларын гәләбәсини вәтәнимиздә көзләјирик. О һәмчинин вурғулады ки, Вәтәни мүдафиә етмәк өлкәмизин бүтүн халглары үчүн ортаг мүгәддәс борчдур вә Мәһәммәд Исбакијевин гәһрәманлығы бунун бариз нүмунәсидир. Тәдбир иштиракчылары гәһрәманын хатирәсини еһтирамла јад едәрәк абидә өнүнә күл дәстәләри гојдулар. Мәрасимин сонунда иштиракчылар онун хатирәсини бир дәгигәлик сүкутла јад етдиләр.

Һ.Асланов

БУ НӨМРӘДӘ

Мәһәммәд Рамазанов: «Дағыстанын сүрүшмә зоналарынын сакинләри көчүрүләчәк; илк јерләр артыг мүәјјән едилиб»

сәһ.2

Дағыстан Русија-Азәрбајчан гаршылыглы әлагәләринин рекионал сәвијјәдә ән фәал иштиракчыларындан биринә чевриләчәк – Тәрлан Әләкбәров

сәһ.3

Мисир Әрәб Республикасындан нүмајәндә һејәти XIII Бејнәлхалг Динләрарасы кәнчләр Форумунда иштирак етмәк үчүн Дағыстана кәлиб

сәһ. 6

Азәрбјчан халгынын гүрүр мәнбәли

сәһ. 7

РЕСПУБЛИКА ХӘБӘРЛӘРИ

Ф. Шукин: Бу күн фәлакәтдән зәрәр чәкмиш кәндләрдә - Адиллотар вә Тсијаб-Тсилитлидә ики јени мәктәбин рәсми ачылышыны етдик

Бу, һамымыз үчүн чохдан көзләнилән вә әламәтдар бир һадисәдир. Мөвчуд биналары дағыдан јаз дашгынындан сонра ушагларын тәһсилләрини доғма кәндләриндә давам етдирә билмәси үчүн мүмкүн гәдәр тез јени мәктәбләрин тикилмәси чох вачиб иди. Республикада үмумиликдә 130 тәһсил мүәссисәси фөвгәладә һал нәтиҹәсиндә зәрәр көрдү.

Русија Президентинин вә Һөкумәтинин, елҹә дә федерал Тәһсил Назирлијинин дәстәји сајәсиндә бәрпа ишләринә вә зәрури һалларда тикинти ишләринә тез бир заманда башлаја билдик. Бу ишин нәтиҹәси олараг лазым олан һәр шејлә тәҹһиз олунмуш мүасир мәктәбләр јарадылыб. Онларда тәһсил просесини тәшкил етмәк вә фајдалы истираһәт фәалијјәтләри үчүн һәр ҹүр шәраит вар.

Мүасир рабитә системи дә мөвҹуддур: мәктәбләр өз газанханалары, тәмизләјиҹи гурғулары, су филтрасија системләри вә еһтијат енержи тәҹһизаты илә тәҹһиз олунуб. Сакинләр гаршысында бүтүн өһдәликләр јеринә јетирилиб вә бу, көнүллүләрин, тикинти ишчиләринин, јерли сакинләрин вә дөвләт органларынын ортаг наилијјәтидир.

Мүәллимләрә уғурлу вә асан иш, ушаглара исә әла тәһсил вә јени биликләр арзулајырам. Уғурлар!

Мәһәммәд Рамазанов: «Дағыстанын сүрүшмә зоналарынын сакинләри көчүрүләҹәк; илк јерләр артыг мүәјјән едилиб»

Дағыстанда сүрүшмә зоналарынын вә дашгын зонасындакы әразиләрин сакинләринин көчүрүлмәси ишләри давам едир. Бу барәдә Дағыстан Республикасы Һөкумәтинин сәдри Мәһәммәд Рамазанов иҹлас заманы билдириб. О билдириб ки, һазырда Бујнакск, Дағыстанскије Огни вә Хасавјурт рајонунда торпаг саһәләри фәал шәкилдә һазырланыр. Мүтәхәссисләр мәнзил тикинтиси үчүн потенсиал олараг ујғун әразиләри араштырыр, онларын категоријаларыны дәјишдирмәк үчүн әлавә аддымлар мүәјјәнләшдирир вә дикәр зәрури процедуралары һәјата кечирирләр.

Хүсусилә, Дағыстанскије Огнидә артыг бир јер мүәјјән едилиб вә Росрејестрдәки һәмкарларынын көмәји илә мүәјјән едилмиш проседуралара ујғун олараг гејдијјата алыныб. Рамазанов гејд едиб ки, мәнзил тәминаты вә зәрәр чәкмиш аиләләрә арајышларын өдәнилмәси илә бағлы бүтүн мәсәләләр бу күн иҹра һакимијјәти вә бәләдијјә башчылары илә мүзакирә олунуб.

Республика башчысынын сәлаһијјәтләрини иҹра едән Фјодор Шукинин көстәриши илә бу мәсәлә јахындан изләнилир. Әсас мәгсәд сакинләрин тәһлүкәсиз јашајыш шәраитини тәмин етмәк вә тәһлүкәли әразиләрдән мүмкүн гәдәр тез көчмәләринә көмәк етмәкдир.

А.Мирһәмидова

ҸӘМИЈЈӘТ

«Рәгәмсал кикијена:јенијетмәләр гадҹетләрлә неҹә достлуг етмәли вә бәлаја дүшмәмәлидир»

Јенијетмәләр гадҹетләри неҹә өјрәнмәлидирләр. Проблемләрдән неҹә чәкинә биләрләр.

Бу күн телефон әлин узантысыдыр вә интернет икинҹи реаллыгдыр. Јенијетмәләр үчүн бу, өјрәнмәк, үнсијјәт гурмаг, ојнамаг вә өзүнүифадә етмәк үчүн бир мәкандыр. Лакин, һәр һансы бир бөјүк мәкан кими, рәгәмсал дүнјанын да өз тәһлүкәсизлик гајдалары вар.

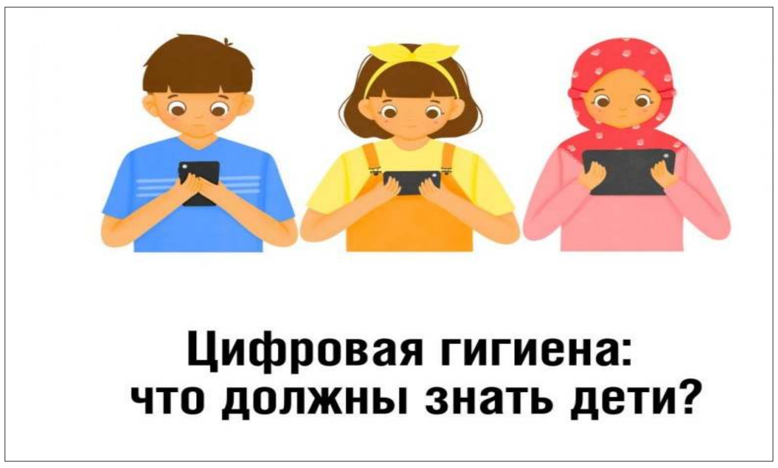

Рәгәмсал кикијена, технолокијадан шүурлу вә тәһлүкәсиз шәкилдә истифадә етмәјинизә көмәк едән бир сыра вәрдишләрдир. Рәгәмсал кикијена јенијетмәләр үчүн хүсусилә ваҹибдир. Онларын бејинләри актив шәкилдә инкишаф едир: өзүнүнәзарәт вә риск гијмәтләндирмәсиндән мәсул олан саһәләр һәлә дә инкишаф етдирилир. Буна көрә дә, онлар тез-тез импулсив һәрәкәт едирләр: ҹәлбедиҹи линкләрә кликләјир, шәхси шәкилләрини тез пајлашыр вә сөһбәтләрдә «асан пул» вәдләринә инанырлар. Рәгәмсал мүһит исә диггәти сахламаг үчүн нәзәрдә тутулуб: ојунларда сонсуз лентләр, билдиришләр вә ани мүкафатлар. Рәгәмсал мүһитдә ишләмә гајдаларыны билмәдән вахтыныза вә мәлуматларыныза нәзарәти итирмәк асандыр.

Рәгәмсал кикијенанын әсас гајдалары:

үнваныныза, телефон нөмрәнизи, паспорт мәлуматларынызы, ҹоғрафи јерләшмәнизи вә ја дәрс ҹәдвәлинизи һеч вахт танымадығыныз инсанлара көндәрмәјин вә ја пајлашмајын. һәтта зәрәрсиз деталлар (мәктәб, севимли парк, евә гајытма вахты) белә тәҹавүзкарлара һәјатынызын мәнзәрәсини бир јерә топламаға көмәк едә биләр. Унутмајын: һәр бир фото вә ја пајлашым тамамилә силинмәси демәк олар ки, мүмкүн олмајан рәгәмсал из бурахыр.

Мүхтәлиф хидмәтләр үчүн фәргли пароллардан истифадә един. Јахшы парол узундур вә сөзләр вә ја шәхси мәлуматлар еһтива етмир. Идеал олараг, бир неҹә сөздән ибарәт тәсадүфи ифадә вә ја парол кенераторудур. Мүмкүн олдугда ики факторлу идентификасијаны активләшдирин: бу, паролунуз ашкарланса белә, икинҹи бир горума гаты әлавә едәҹәк.

Танымадығыныз шәхсләрдән кәлән месажлардакы линкләр кликләмәјин вә көндәрәндән әмин дејилсинизсә, әлавәләри јүкләмәјин. Истифадәчи адынызы в шифрәнизи дахил етмәздән әввәл һәмишә үнван чубуғуну јохлајын.

Сосиал медиа вә ани месажлашма тәтбигләриндә мәхфилик параметрләринизи мүнтәзәм олараг нәзәрдән кечирин. Пајлашымларынызы, шәкилләринизи вә јеринизи кимин көрә биләҹәјини мәһдудлашдырын. Мүтәмади олараг истифадә етмәдијиниз тәтбигләрдә автоматик јер ашкарланмасыны деактив един.

Интернетдә тапдығыныз һәр шеј доғру дејил. Мәнбәләринизи јохлајын: мүәллиф кимдир, мәгалә нә вахт дәрҹ олунуб вә дикәр етибарлы нәшрләрдә тәсдигләниб-тәсдигләнмәјиб. Хүсусилә сенсасијалы хәбәрләрә вә тез пул газанма тәклифләринә диггәт јетирин.

әјләнҹә тәтбигләринә мәһдудијјәтләр гојун вә лазымсыз билдиришләри деактив един.

Гадҹетсиз вахт сечин: јемәк заманы, јатмаздан бир саат әввәл вә ја кәзинтијә чыхаркән. Бу, диггәти горумаға вә јуху кејфијјәтини јахшылашдырмаға көмәк едир - екрандан кәлән мави ишыг вә информасија һәддиндән артыг јүкләнмәси мелатонин истеһсалына мане олур.

Рәгәмсал мүһит реал һәјатда олдуғу кими ејни һөрмәт стандартларыны тәләб едир: зоракылыг етмәјин вә ја башгаларынын шәхси мәлуматларыны пајлашмајын. Тәҹавүз вә ја хошакәлмәз мәзмунла гаршылашсаныз, блоклама вә билдирмә функсијаларындан истифадә един. Бүтүн һесабларыныздакы мәхфилик параметрләрини јохлајын, лазымсыз мәлуматларла көһнә пајлашымлары силин вә зәиф пароллары дәјишдирин.

Валидејн вә ја бөјүк баҹы-гардашла һәр һансы бир шүбһәниз вә ја хошакәлмәз һалыныз оларса, дәрһал месаж јазаҹағыныза вә ја зәнк едәҹәјинизә даир разылыға кәлин. Әсас мәсәлә, чох кеҹ көрүнсә белә, онлара демәкдән чәкинмәмәкдир.

Ҹиһазынызы мүнтәзәм олараг јениләјин. Тәртибатчылар зәифликләри мүнтәзәм олараг дүзәлдирләр, буна көрә дә вахтында јениләмәләр горунманын ваҹиб һиссәсидир.

Лакин рәгәмсал кикијена јалныз јенијетмәнин шәхси мәсулијјәти дејил, һәм дә аиләнин вә мүәллимләрин ортаг мәсулијјәтидир. Валидејнләр нәзарәтчи дејил, бәләдчи кими чыхыш едә биләрләр: онлар шүбһәли месажлары чешидләмәк, кибер фырылдагчылыгла бағлы хәбәрләри мүзакирә етмәк вә ағыллы ҹиһаз истифадәсинин шәхси нүмунәсини көстәрмәк үчүн бирликдә ишләјә биләрләр. Мәктәбләрдә мүтәмади олараг гыса рәгәмсал савадлылыг дәрсләринин тәтбиги фајдалыдыр: мүһазирәләр шәклиндә дејил, реал һәјатда апарылан тәҹрүбәләр вә практик мәшғәләләр васитәсилә. Рәгәмсал кикијена тәдриҹән инкишаф едән бир баҹарыгдыр. Бүтүн гајдалара бирдән әмәл етмәјә чалышмајын: Ән ваҹиб оланлардан 1 вә ја 2-си илә башлајын вә онлары вәрдиш һалына кәтирин. О заман интернет риск мәнбәји дејил, өјрәнмә, јарадыҹылыг вә үнсијјәт үчүн фүрсәтләр мәканы олаҹаг.

Материал мүәллифи
К. Бабајева

ДОСТЛУҒУМУЗ ӘБӘДИДИР

Дағыстан Русија-Азәрбајҹан гаршылыглы әлагәләринин рекионал сәвијјәдә ән фәал иштиракчыларындан биринә чеврилә биләр – Тәрлан Әләкбәров

Азәрбајҹаны вә Дағыстаны јалныз үмуми сәрһәд вә гоһумлуг әлагәләри дејил, һәм дә игтисади, нәглијјат, мәдәни вә тарихи әлагәләрин бүтөв бир комплекси бирләшдирир. Рекионал тиҹарәт архитектурасынын дәјишмәси вә Хәзәр рекионунун әһәмијјәтинин артмасы фонунда бу мүнасибәтләр инкишаф үчүн јени имканлар әлдә едир.

Бурада «Шимал–Ҹәнуб» бејнәлхалг нәглијјат дәһлизи, рекионлараралы тиҹарәтин вә локистиканын кенишләндирилмәси перспективләри, һабелә Хәзәр дәнизинин сәвијјәсинин дәјишмәси илә бағлы үмуми еколожи чағырышлар хүсуси рол ојнајыр. Дағыстанын нә үчүн Русија-Азәрбајҹан гаршылыглы әлагәләринин рекионал сәвијјәдә ән фәал иштиракчыларындан биринә чеврилә биләҹәји, «Шимал–Ҹәнуб» дәһлизинин инкишафынын һансы имканлары ачдығы, Хәзәрин дајазлашмасы проблеминин нә үчүн биркә һәлләр тәләб етдији вә ики рекион арасындакы тарихи әлагәләрин мүасир әмәкдашлыг механизмләринә неҹә чеврилә биләҹәји һаггында республика «Дәрбәнд» гәзетинин баш редактору Тәрлан Әләкбәров КАСПИА-ја мүсаһибәсиндә данышыб.

— Азәрбајҹан вә Дағыстан мүнасибәтләринә бу күн ајры-ајры һадисәләрин призмасындан дејил, стратежи ҹәһәтдән бахсаг, онларын һазыркы сәвијјәсини неҹә гијмәтләндирәрдиниз? Һарада артыг нәтиҹәләр әлдә етмәк мүмкүн олуб, һарада исә әмәкдашлыг потенсиалы һәлә дә реаллашмамыш галыр?

— Дағыстан вә Азәрбајҹан мүнасибәтләри онилликләр әрзиндә формалашыб вә садәҹә меһрибан гоншулугдан даһа дәрин бүнөврәјә маликдир. Бизи ҹоғрафија, тарих, мәдәнијјәт, сәрһәдјаны әразиләр арасындакы гоһумлуг вә чохиллик әлагәләр бирләшдирир. Бу күн мүнасибәтләримизин вәзијјәтини сабит мүсбәт кими характеризә едәрдим. Бунунла белә, ајдындыр ки, мөвҹуд гаршылыглы әлагә сәвијјәси һәләлик Азәрбајҹан вә Дағыстанын малик олдуғу бүтүн потенсиалы әкс етдирмир. Бу, хүсусилә игтисади вә мәдәни-һуманитар истигамәтләрә аиддир. Мәнҹә, ән перспективли истигамәтләрдән бири ваһид Азәрбајҹан-Дағыстан мәдәни-информасија мәканынын формалашдырылмасы олараг галыр. Бурада уникал бир базамыз вар: Дағыстанын мүхтәлиф халгларынын нүмајәндәләри тарихи олараг Азәрбајҹан әразисиндә јашајырлар, азәрбајҹанлы әһали исә ҹәнуби Дағыстанда јығҹам һалда мәскунлашыб. Бу, садәҹә тарихи факт дејил — бу, артыг мөвҹуд олан вә јени биркә лајиһәләрин бүнөврәсинә чеврилә биләҹәк инсани көрпүдүр. Бунун үчүн рекионал назирликләри, мәдәнијјәт мүәссисәләрини, тәһсил тәшкилатларыны, күтләви информасија васитәләрини вә иҹтимаи гурумлары даһа фәал шәкилдә ҹәлб етмәк лазымдыр. Мәһз белә практики механизмләр васитәсилә тарихи јахынлыг мүасир мәзмун кәсб едә биләр.

— Сизин фикринизҹә, бејнәлхалг нәглијјат дәһлизләринин ролунун артмасы вә Хәзәр рекионунун инкишафы нәзәрә алынмагла, сон илләрдә Азәрбајҹанын Дағыстан үчүн әһәмијјәти нә дәрәҹәдә дәјишиб?

— Бу күн Азәрбајҹанын Дағыстан үчүн әһәмијјәти објектив олараг артыр, һәр шејдән әввәл рекионун бүтүн нәглијјат-игтисади конфигурасијасынын дәјишмәси сајәсиндә. Дағыстанын ҹоғрафи мөвгеји республиканын бу мигјаслы маршрутун мүһүм бирләшдириҹи бәндләриндән биринә чеврилмәси үчүн зәмин јарадыр. Бизим үчүн бу, јалныз транзит мәсәләси дејил. Инфраструктурун дүзкүн инкишафы илә дәһлиз јени игтисади имканлар јаратмаға гадирдир. Бу системдә Азәрбајҹан хүсуси рол ојнајыр. Азәрбајҹан вә Дағыстан садәҹә ејни нәглијјат хәттиндә јерләшмәјә биләр, һәм дә бир-бирини тамамлајан инфраструктур говшағы формалашдыра биләрләр. Ајрыҹа Хәзәр дәнизини гејд етмәк истәрдим. Бурада да әмәкдашлығын һәлә там ачылмамыш потенсиалы мөвҹуддур. Перспективдә гуру маршрутларыны тамамлаја биләҹәк вә Хәзәрдәки нәглијјат системини даһа чевик едәҹәк даһа сых дәниз әлагәси системинин инкишафындан данышмаг олар.

— Бу күн Хәзәр дәнизинин дајазлашмасы проблеминдән даһа тез-тез данышылыр. Бу проблем Дағыстанда артыг нә дәрәҹәдә һисс олунур вә рекион игтисадијјатына, балыгчылығa, кәмичилијә вә саһил инфраструктуруна неҹә тәсир көстәрир?

— Хәзәр дәнизинин дајазлашмасы артыг мүҹәррәд еколожи проблем дејил, нәтиҹәләри Хәзәрјаны рекионлар үчүн кетдикҹә даһа ајдын көрүнән бир реаллыгдыр. Дағыстанда да дәјишикликләр ади көзлә көрүнүр вә заман кечдикҹә онларын тәсири даһа чох саһәни әһатә едәҹәк. Хүсусилә анламаг ваҹибдир ки, бу, тәк бир өлкәнин сәјләри илә һәлл едилә билмәјән бир проблемдир. Хәзәр дәнизи ваһид су һөвзәсидир, буна көрә дә орадакы еколожи просесләр бүтүн Хәзәрјаны дөвләтләрә бирбаша тәсир едир. Одур ки, Азәрбајҹанын Хәзәр проблемини бејнәлхалг сәвијјәдә фәал шәкилдә галдырмасы бизим үчүн мүһүмдүр. Әминәм ки, мәһз бирҹә иш даһа сәмәрәли ҹаваб механизмләри ишләјиб һазырламаға имкан верәҹәк. Бу контекстдә Хәзәри Русија-Азәрбајҹан әмәкдашлыг механизмләринин фәалијјәти хүсуси әһәмијјәт кәсб едир. Белә диалогу кенишләндирмәк вә бура елми иҹтимаијјәти, екологлары, нәглијјат вә туризм саһәләринин нүмајәндәләрини ҹәлб етмәк лазымдыр. Дәниз сәвијјәсинин дәјишмәсинин нәтиҹәләри артыг хүсусән саһил туризм кластеринин инкишафында өзүнү көстәрир. Бу сәбәбдән еколожи күндәлик Азәрбајҹан вә Дағыстан арасында даһа бир мүһүм тәмас нөгтәсинә чеврилә биләр.

— Мәһз еколожи күндәлик Азәрбајҹан вә Дағыстан әмәкдашлығы үчүн јени бирләшдириҹи мөвзуја чеврилә биләрми? Һансы биркә лајиһәләр даһа чох тәләбат олунан ола биләр?

— Шүбһәсиз. Дағыстан вә Азәрбајҹан арасында рекионлараралы әмәкдашлыг тәбии бүнөврәјә маликдир вә мәнтиги давамыны тапмалыдыр. Бунунла белә, һесаб едирәм ки, мүнасибәтләримизә даһа күҹлү игтисади вектор вермәк лазымдыр. Еколожи күндәлик бу просесин бир һиссәси ола биләр. Хәзәрин вәзијјәтинин бирҹә елми тәдгиги, еколожи мәлуматларын мүбадиләси, саһил хәттинин вә дәниз сәвијјәсинин дәјишмәсинин мониторинги үзрә лајиһәләр, һабелә дајаныглы туризм вә саһил инфраструктурунун инкишафы сајәсиндә әмәкдашлыг перспективли истигамәтләр ола биләрди. Бунунла јанашы, Дағыстан үчүн тикинти вә туризм кими саһәләрдә Азәрбајҹанын тәҹрүбәсини даһа фәал өјрәнмәк фајдалы оларды. Бу күн бу истигамәтләр Азәрбајҹанын игтисади моделинин ән динамик инкишаф едән елементләриндән биридир вә Дағыстан үчүн практики мараг кәсб едә биләр.

— Бу күн Дағыстанын елми иҹтимаијјәти Хәзәр дәнизи мәсәләләри үзрә Азәрбајҹан тәдгигат мәркәзләри илә даһа фәал гаршылыглы әлагәјә нә дәрәҹәдә һазырдыр?

— Белә әмәкдашлыг үчүн потенсиал, шүбһәсиз ки, мөвҹуддур. Һәтта һесаб едирәм ки, инди мәһз елми гаршылыглы әлагәләри даһа системли сәвијјәјә чыхармаг лазымдыр. Дағыстан вә Азәрбајҹан алимләри биркә тәдгигат груплары јарада, конфранслар вә експерт дәјирми масалары кечирә, тәдгигатларын нәтиҹәләрини мүбадилә едә биләрдиләр. Ваҹибдир ки, гаршылыглы әлагә ајры-ајры тәдбирләрлә мәһдудлашмасын, Хәзәр проблематикасы үзрә даими пешәкар мејданча формалашсын. Бу, јалныз баш верән просесләри даһа јахшы анламаға дејил, һәм дә практики һәлл јолларыны биркә ахтармаға имкан верәрди.

— Азәрбајҹан вә Русија арасында инкишаф етмиш сијаси диалог мөвҹуддур. Бәс бу күн мәһз Дағыстанла рекионлараралы әмәкдашлыг имканларындан кифајәт гәдәр истифадә олунурму?

— Дүшүнүрәм ки, бурада һәлә инкишаф үчүн әһәмијјәтли еһтијат вар. Дөвләтләрарасы мүнасибәтләр зәрури сијаси бүнөврәни јарадыр, лакин мәһз рекионлараралы әмәкдашлыг бу бүнөврәни конкрет лајиһәләрә вә инсанлар арасында бирбаша тәмаслара чевирмәјә имкан верир. Дағыстан ҹоғрафи Мөвгејинә көрә Русија-Азәрбајҹан гаршылыглы әлагәлагәләринин рекионал сәвијјәдә ән фәал иштиракчыларындан биринә чеврилә биләр. Мән хүсусилә тиҹарәт, нәглијјат, туризм, тикинти, тәһсил, мәдәнијјәт вә медианы фәргләндирәрдим. Бурада ајры-ајры тәмаслардан узунмүддәтли програмлара вә биркә лајиһәләрә кечмәк олар. Хүсусилә ваҹибдир ки, јалныз мөвҹуд әлагәләри сахламагла кифајәтләнмәјиб, јени нөгтә әлагәләр нә гәдәр чох формалашарса, бүтүн рекионал әмәкдашлыг системи биркә вә Дағыстан кәнҹләри арасындакы тәмасларын сәвијјәсини неҹә гијмәтләндирирсиниз? Бу күн дајаныглы пешәкар вә иҹтимаи әлагәләрин формалашмасы үчүн нә чатышмыр?

— Мәҹә кәнҹләр истигамәти һәлә кифајәт гәдәр инкишаф етмәјиб. Бунунла белә, узунмүддәтли перспективдә онун әһәмијјәтини данмаг мүмкүн дејил. Информасија-етномәдәни мәркәзләрин јарадылмасы идејасы мәнә мараглы көрүнүр. Мәсәлән, Бакыда Дағыстан халгларынын мәдәнијјәтләрини тәгдим едән мәркәзин, Дәрбәнддә исә азәрбајҹанлыларын мәдәнијјәтинә тәсир олунмуш мүвафиг мејданчанын јарадылмасы имканыны нәзәрдән кечирмәк оларды. Белә мәркәзләр садәҹә мәдәнијјәт мејданчалары дејил, тәһсил, тәдгигатлар, кәнҹләр лајиһәләри, сәркиләр, мүзакирәләр вә информасија мүбадиләси үчүн там дәјәрли мәканлара чеврилә биләрди. Мәһз белә тәшкилатлар Азәрбајҹан вә Дағыстан арасында әмәкдашлығын садәҹә сөзләр дејил, иҹтимаи һәјатын тәбии һиссәси олаҹағы јени инсан нәслини тәрбијә етмәјә көмәк едир.

— Журналистләрин, университетләрин вә аналитик мәркәзләрин биркә иши әһәмијјәтләр арасында етимадын мөһкәмләндирилмәси аләти ола биләрми? Сизин фикринизҹә, мүнасибәтләрин кејфијјәтин јени сәвијјәјә чыхмасы үчүн илк нөвбәдә һансы лајиһәләр реаллашдырылмалыдыр?

— Шүбһәсиз. Һесаб едирәм ки, мәһз һуманитар вә информасија гаршылыглы әлагәси бу күн гаршылыглы етимадын мөһкәмләндирилмәсинин ән сәмәрәли аләтләриндән биринә чеврилә биләр. Биз илк нөвбәдә КИВ в журналистика саһәсиндә тәҹрүбә мүбадиләсини даһа фәал апармалыјыг. «Дағыстан» етномедиаһолдингинин нүмајәндәси кими, мән мәһз рекионларымызын журналист иҹмалары арасында тәҹрүбә мүбадиләси програмынын јарадылмасында бөјүк потенсиал көрүрәм. Бунлар биркә медиа лајиләри, журналист тәҹрүбәкечмәләри, експерт мүбадиләси, аналитик материаллары үчүн журналистләр үчүн програмлар ола биләр. Ајрыҹа бир истигамәт — университетләрин вә аналитик мәркәзләрин гаршылыглы әлагәсидир. Хәзәр, нәглијјат, игтисадијјат, мәдәнијјәт вә рекионал тәһлүкәсизлик мәсәләләри үзрә биркә тәдгигатлар сәрһәдин һәр ики тәрәфиндә дајаныглы пешәкар иҹма формалашдырмаға имкан верәрди. Әминәм ки, әмәкдашлығы ејни вахтда бир неҹә сәвијјәдә — сијаси, игтисади, елми, мәдәни, кәнҹләр вә информасија сәвијјәләриндә инкишаф етдирмәк лазымдыр. Мәһз о заман Дағыстан вә Азәрбајҹанын тарихи јахынлығы рекионлараралы тәрәфдашлығын мүасир моделинә чеврилә биләр.

ПОНЕДЕЛЬНИК 19 ОКТЯБРЯ 2026 ГОДА

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

5.00 “Доброе утро”.
9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 3.00 Новости.
9.25 “Модный приговор”.
10.15 “Жить здорово!” (16+).
11.00, 12.15, 18.30 “Время покажет”. (16+).
14.00, 17.00, 23.00 “Большая игра”. (16+).
15.15 “Давай поженимся!” (16+).
16.05 “Мужское/Женское”. (16+).
19.50 “Пусть говорят”. (16+).
21.00 Время.
22.00 Т/с “Полная совместимость”. (16+).
0.00 “Время героев”. (16+).
1.05, 3.05 Подкаст. Лаб. (16+).

РОССИЯ РТР

5.00 “Утро России”.
9.00, 11.00, 14.00, 16.30, 20.00,3.00 Вести.
9.30 Местное время.
9.55 “О самом главном”. (12+).
11.30,21.10 Вести. Местное время.
12.00, 18.00 “60 минут”. (12+).
14.30, 2.15, 3.30 Т/с “Тайны следствия”. (16+).
17.00 “Малахов”. (16+).
21.30 Т/с “Художник”. (12+).
23.35 “Вечер с Владимиром Соловьевым”. (12+).

REN TV

5.00, 18.00, 1.20, 4.30 “Самые шокирующие гипотезы”. (16+).
6.00 “С бодрым утром!” (16+).
8.30, 12.30, 16.30, 19.30, 23.00 “Новости”. (16+).
9.00 “Военная тайна”. (16+).
11.00 “Как устроен мир”. (16+).
12.00, 16.00, 19.00 “Информационная программа 112”. (16+).
13.00 “Загадки человечества”. (16+).
15.00 “Дикий, дикий мир”. (16+).
17.00,2.15 “Тайны Чапман”. (16+).
20.00 “Безумные факты”. (16+).
20.45 Х/ф “Новая земля”. (16+).
23.25 Т/с “Спецы”. (16+)..

ТНТ

7.00, 12.00, 5.50 Т/с “СашаТаня”. (16+).
9.00 “Звезды в джунглях”. (16+).
20.00 Т/с “Олдскул 2”. (16+).
21.30 Т/с “Праздники”. (16+).
23.20 Х/ф “Новая теща”. (18+).
1.15 Х/ф “Папа может”. (6+).
2.40 Т/с “Однажды в России”. (16+).
5.00 “Утро ТНТ”. (16+).

РОССИЯ 2

4.00, 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 8.25, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 15.39, 16.00, 17.00, 18.00, 19.02, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 0.00, 1.00, 2.00, 3.00 Новости.
4.15 Зеленый переход. (16+).
4.36, 5.40, 6.33, 7.53, 8.15, 11.26, 15.17 Погода 24. (16+).
5.32, 5.48, 7.44, 11.11, 12.16, 13.16, 15.20, 15.49, 16.11, 17.14, 18.14, 19.20, 20.18, 21.15, 0.46, 3.19 Новая Россия. (16+).
6.42 Городские технологии. (16+).
8.31, 1.28 Взгляд из Петербурга. (16+).
9.33, 17.34, 21.34 Деловое путешествие. (16+).
10.10 Москва. Кремль. Путин. (16+).
11.38 В центре Азии. (16+).
12.33, 18.33, 23.29, 2.31 Сделано в России. (16+).
13.33 Типичная Новороссия. (16+).
14.41 Спецрепортаж. (16+).
16.43,22.42 Стоп Фейк. (16+).
0.37 День в истории. (6+).

ВТОРНИК 20 ОКТЯБРЯ 2026 ГОДА

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

5.00 “Доброе утро”.
9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 3.00 Новости.
9.25 “Модный приговор”.
10.15 “Жить здорово!” (16+).
11.00, 12.15, 18.30 “Время покажет”. (16+).
14.00, 17.00, 23.00 “Большая игра”. (16+).
15.15 “Давай поженимся!” (16+).
16.05 “Мужское/Женское”. (16+).
19.50 “Пусть говорят”. (16+).
21.00 Время.
22.00 Т/с “Полная совместимость”. (16+).
0.10,3.05 Подкаст. Лаб. (16+)

РОССИЯ РТР

5.00 “Утро России”.
9.00, 11.00, 14.00, 16.30, 20.00, 3.00 Вести.
9.30 Местное время.
9.55 “О самом главном”. (12+).
11.30, 21.10 Вести. Местное время.
12.00, 18.00 “60 минут”. (12+).
14.30, 2.15, 3.30 Т/с “Тайны следствия”. (16+).
17.00 “Малахов”. (16+).
21.30 Т/с “Художник”. (12+).
23.35 “Вечер с Владимиром Соловьевым”. (12+).

REN TV

5.00, 18.00, 1.20, 4.25 “Самые шокирующие гипотезы”. (16+).
6.00 “С бодрым утром!” (16+).
8.30, 12.30, 16.30, 19.30, 23.00 “Новости”. (16+).
9.00 “Военная тайна”. (16+).
10.00 “Совбез”. (16+).
11.00 “Как устроен мир”. (16+).
12.00, 16.00, 19.00 “Информационная программа 112”. (16+).
13.00 “Загадки человечества”. (16+).
14.00 “Невероятно интересные истории”. (16+).
15.00 “Легенды и мифы”. (16+).
17.00,2.15 “Тайны Чапман”. (16+).
20.00 “100 вопросов обо всем”. (16+).
21.00 Х/ф “13-й район: Ультиматум”. (16+).
23.25 Т/с “Спецы”. (16+).

ТНТ

7.00, 5.50 Т/с “СашаТаня”. (16+).
18.30 Т/с “Олдскул 2”. (16+).
21.00 Т/с “Праздники”. (16+).
23.30 Х/ф “Отдохнуть по-людски”. (16+).
1.15 Х/ф “Пришельцы”. (18+).
3.35 Т/с “Однажды в России”. (16+).
5.00 “Утро ТНТ”. (16+).

РОССИЯ 2

4.00,6.51,0.46 День в истории. (6+).
4.05 Парламентский час. (16+).
5.30, 6.18, 7.00, 7.57, 8.45, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 22.00, 23.00 Новости.
5.34, 6.32, 7.50, 8.35, 11.29, 15.21 Погода 24. (16+).
6.45, 14.40, 0.51 Инструкция. (16+).
7.32 Вести.Net. (16+).
11.34, 14.53, 22.32 Вопрос науки. (16+).
11.46, 13.45 Спецрепортаж. (16+).
12.39 Интервью. (16+).
15.00, 15.33, 18.00 Факты. (16+).
17.35, 20.32 Вести. Дежурная часть. (16+).
19.02, 21.00, 21.35 Вести с Алексеем Казаковым. (16+).
21.23 Научпоп. (16+).
1.09 Вечер с Вл. Соловьевым. (16+).

СРЕДА 21 ОКТЯБРЯ 2026 ГОДА

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

5.00 “Доброе утро”.
9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 3.00 Новости.
9.25 “Модный приговор”.
10.15 “Жить здорово!” (16+).
11.00, 12.15, 18.30 “Время покажет”. (16+).
14.00, 17.00, 23.00 “Большая игра”. (16+).
15.15 “Давай поженимся!” (16+).
16.05 “Мужское/Женское”. (16+).
19.50 “Пусть говорят”. (16+).
21.00 Время.
22.00 Т/с “Полная совместимость”. (16+).
0.00 “Шоу Вована и Лексуса”. (16+).
1.05,3.05 Подкаст. Лаб. (16+).

РОССИЯ РТР

5.00 “Утро России”.
9.00, 11.00, 14.00, 16.30, 20.00, 3.00 Вести.
9.30 Местное время.
9.55 “О самом главном”. (12+).
11.30,21.10 Вести. Местное время.
12.00,18.00 “60 минут”. (12+).
14.30, 2.15,3.30 Т/с “Тайны следствия”. (16+).
17.00 “Малахов”. (16+).
21.30 Т/с “Художник”. (12+).
23.35 “Вечер с Владимиром Соловьевым”. (12+).

REN TV

5.00, 18.00, 1.20, 4.25 “Самые шокирующие гипотезы”. (16+).
6.00 “С бодрым утром!” (16+).
8.30, 12.30, 16.30, 19.30, 23.00 “Новости”. (16+).
9.00 “Документальный спецпроект”. (16+).
10.00 “Засекреченные списки”. (16+).
10.55 “Как устроен мир”. (16+).
12.00, 16.00, 19.00 “Информационная программа 112”. (16+).
13.00 “Загадки человечества”. (16+).
14.00 “Невероятно интересные истории”. (16+).
15.00 “Момент в истории”. (16+).
17.00,2.15 “Тайны Чапман”. (16+).
20.00 “Дикий, дикий мир”. (16+).
20.55 Х/ф “Перевозчик 3”. (16+).
23.25 Т/с “Спецы”. (16+)..

ТНТ

7.00, 5.50 Т/с “СашаТаня”. (16+).
18.00 Т/с “Олдскул 2”. (16+).
21.00 Т/с “Праздники”. (16+).
23.30 Х/ф “Один хороший день”. (16+).
1.10 Х/ф “Начни сначала”. (16+).
2.50 Т/с “Однажды в России”. (16+).
5.00 “Утро ТНТ”. (16+).

РОССИЯ 2

4.00, 6.45, 7.57, 8.45, 10.00, 11.00, 11.40, 17.00, 22.00, 23.00, 0.00 Новости.
4.23,0.23 День в истории. (6+).
4.34, 17.35, 20.32 Вести. Дежурная часть. (16+).
5.43, 7.50, 8.35, 11.28, 15.21 Погода 24. (16+).
9.50 Интервью. (16+).
10.33, 23.50, 0.37 Инструкция. (16+).
10.46, 17.13, 22.44, 0.43 Есть решение. (16+).
15.00, 15.33, 18.00 Факты. (16+).
19.02, 21.00, 21.35 Вести с Алексеем Казаковым. (16+).
21.23 Научпоп. (16+).
1.09 Вечер с Вл. Соловьевым. (16+).

ЧЕТВЕРГ 22 ОКТЯБРЯ 2026 ГОДА

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

5.00 “Доброе утро”.
9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 3.00 Новости.
9.25 “Модный приговор”.
10.15 “Жить здорово!” (16+).
11.00, 12.15, 18.30 “Время покажет”. (16+).
14.00, 17.00, 23.00 “Большая игра”. (16+).
15.15 “Давай поженимся!” (16+).
16.05 “Мужское/Женское”. (16+).
19.50 “Пусть говорят”. (16+).
21.00 Время.
22.00 Т/с “Полная совместимость”. (16+).
0.10, 3.05 Подкаст. Лаб. (16+).

РОССИЯ РТР

5.00 “Утро России”.
9.00, 11.00, 14.00, 16.30, 20.00,3.00 Вести.
9.30 Местное время.
9.55 “О самом главном”. (12+).
11.30,21.10 Вести. Местное время.
12.00,18.00 “60 минут”. (12+).
14.30,2.15,3.30 Т/с “Тайны следствия”. (16+).
17.00 “Малахов”. (16+).
21.30 Т/с “Художник”. (12+).
23.35 “Вечер с Владимиром Соловьевым”. (12+).

REN TV

5.00, 18.00, 1.15, 4.25 “Самые шокирующие гипотезы”. (16+).
6.00 “С бодрым утром!” (16+).
8.30, 12.30, 16.30, 19.30, 23.00 “Новости”. (16+).
9.00 “Документальный спецпроект”. (16+).
10.00 “Засекреченные списки”. (16+).
11.00 “Как устроен мир”. (16+).
12.00, 16.00, 19.00 “Информационная программа 112”. (16+).
13.00 “Невероятно интересные истории”. (16+).
17.00,2.10 “Тайны Чапман”. (16+).
20.00 “Момент в истории”. (16+).
20.30 Х/ф “Крупный улов”. (16+).
23.25 Т/с “Спецы”. (16+)..

ТНТ

7.00, 5.50 Т/с “СашаТаня”. (16+).
18.00 Т/с “Олдскул 2”. (16+).
21.00 Т/с “Праздники”. (16+).
23.30 Х/ф “Очень плохие мамочки”. (18+).
1.20 Х/ф “Сердцеедки”. (16+).
3.20 Т/с “Однажды в России”. (16+).
5.00 “Утро ТНТ”. (16+).

РОССИЯ 2

4.00, 5.30, 6.18, 7.00, 7.57, 8.45, 11.00, 11.44, 13.00, 17.00, 19.02, 21.00, 21.35, 0.00 Новости.
4.23, 6.51, 0.42 День в истории. (6+).
4.34, 17.35, 20.32 Вести. Дежурная часть. (16+).
5.34, 6.32, 7.50, 8.35, 11.14, 15.21 Погода 24. (16+).
6.45, 10.53, 14.53, 0.51 Инструкция. (16+).
7.32, 11.39 Вести.Net. (16+).
10.15, 12.49 Интервью. (16+).
11.17, 23.43 Спецрепортаж. (16+).
15.00, 15.33, 18.00 Факты. (16+).
21.23 Научпоп. (16+).
1.09 Вечер с Вл. Соловьевым. (16+)

ПЯТНИЦА 23 ОКТЯБРЯ 2026 ГОДА

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

5.00 “Доброе утро”.
9.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости.
9.25 “Модный приговор”.
10.15 “Жить здорово!” (16+).
11.00, 12.15, 18.40 “Время покажет”. (16+).
14.00,17.00 “Большая игра”. (16+).
15.15 “Давай поженимся!” (16+).
16.05 “Мужское/Женское”. (16+).
19.45 “Поле чудес”. (16+).
21.00 Время.
21.45 “Голос. Дети”.
23.25 “Наша новая музыка”. (12+).
0.30 Подкаст.Лаб. (16+).

РОССИЯ РТР

5.00 “Утро России”.
9.00, 11.00, 14.00, 16.30, 20.00 Вести.
9.30 Местное время.
9.55 “О самом главном”. (12+).
11.30,21.10 Вести. Местное время.
12.00, 18.00 “60 минут”. (12+).
14.30 Т/с “Тайны следствия”. (16+).
17.00 “Малахов”. (16+).
21.30 “Ну-ка, все вместе!” (12+).
23.55 “Истории Большой Страны”. (12+).
0.55 Х/ф “Дом для куклы”. (12+).

REN TV

5.00 “Самые шокирующие гипотезы”. (16+).
6.00 “С бодрым утром!” (16+).
8.30, 12.30, 16.30, 19.30 “Новости”. (16+).
9.00 “Документальный спецпроект”. (16+).
10.00 “Засекреченные списки”. (16+).
11.00 “Как устроен мир”. (16+).
12.00, 16.00, 19.00 “Информационная программа 112”. (16+).
13.00, 17.00, 4.20 “Тайны Чапман”. (16+).
18.00, 3.35 “Главные тайны мира”. (16+).
20.00 “Безумные факты”. (16+).
20.50 Х/ф “Законопослушный гражданин”. (16+).
23.00 Х/ф “Выживший”. (18+).
1.55 Х/ф “Скалолаз”. (16+).

ТНТ

7.00 Т/с “СашаТаня”. (16+).
11.30 Т/с “Праздники”. (16+).
19.30 “Идеальное ограбление”. (16+).
21.00, 23.00 “Комеди Клаб”. (16+).
22.00, 3.20 Т/с “Однажды в России”. (16+).
0.00 “Хочу на ТНТ”. (16+).
1.50 “Женский стендап”. (18+).

РОССИЯ 2

4.00, 5.30, 6.18, 7.00, 7.57, 8.45, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 21.00, 23.00, 0.00 Новости.
4.18, 10.15 Интервью. (16+).
4.34,12.41 Спецрепортаж. (16+).
5.34, 6.32, 7.50, 8.35, 11.21, 15.21 Погода 24. (16+).
6.45, 23.51 Инструкция. (16+).
6.51 День в истории. (6+).
11.33, 21.34 Один на один. (16+).
13.33, 2.31 Типичная Новороссия. (16+).
15.00, 15.33 Факты. (16+).
17.35, 20.32 Вести. Дежурная часть. (16+).
18.00, 3.00 Сенат. (16+).
19.02 Вести. (16+).
22.01,1.01 Международное обозрение. (16+).
0.37 Индустрия кино. (16+).

СУББОТА 24 ОКТЯБРЯ 2026 ГОДА

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

6.00 “Доброе утро. Суббота”.
9.00 “Умницы и умники”. (12+).
9.45 “Слово пастыря”.
10.00,12.00,18.00 Новости.
10.15 Д/ф “Спартак Мишулин. Он обещал вернуться”. (12+).
11.10 “Вспомнить все”. (12+).
12.15 “Поехали!” (12+).
13.20 “Слово не воробей”. (12+).
14.25 Горячий лед. Фигурное катание. “Гран-при России 2026”. Этап II. Короткая программа.
15.50 Т/с “Формула преступления”. (12+).
18.20 “Сегодня вечером”. (16+).
21.00 Время.
21.35 “Что? Где? Когда?” (16+).
22.45 “Команды”. (16+).
23.50 Х/ф “Грани любви”. (18+).
1.40 Подкаст.Лаб. (16+).

РОССИЯ РТР

5.00 “Утро России. Суббота”.
8.00 Местное время. Суббота.
8.35 “По секрету всему свету”.
9.00 “Формула еды”. (12+).
9.25 “Пятеро на одного”.
10.10 “Сто к одному”.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести.
11.30 “Наши. Военкоры”. (12+).
12.00 “Доктор Мясников”. (12+).
13.00 “Большие перемены”.
14.30,20.50 Вести. Местное время.
14.50 “Парад юмора”. (16+).
17.50 “Привет, Андрей!” (12+).
21.00 Х/ф “Дорога к сердцу”. (16+).
0.45 Х/ф “Неродная”. (12+).
4.00 Х/ф “Формула счастья”. (12+)..

REN TV

5.00, 3.05 “Самые шокирующие гипотезы”. (16+).
6.00 “С бодрым утром!” (16+).
8.30, 12.30, 16.30, 19.30 “Новости”. (16+).
9.00 “Минтранс”. (16+).
10.00 “Самая полезная программа”. (16+).
11.00,13.00 “Военная тайна”. (16+).
15.00 “Совбез”. (16+).
16.00 “Информационная программа 112”. (16+).
16.55 “Документальный спецпроект”. (16+).
18.00 “Засекреченные списки”. (16+).
19.00 “Добровэфире”. (16+).
20.00 “100 вопросов обо всем”. (16+).
20.50 Х/ф “Западня”. (16+).
23.00 Х/ф “Охота на киллера”. (18+).
1.00 Х/ф “Беги без оглядки”. (18+).

ТНТ

7.00, 9.30, 3.40 Т/с “Однажды в России”. (16+).
9.00 “Время завтрака”. (16+).
11.00 “Экстрасенсы. Битва сильнейших”. (16+).
18.30 “Экстрасенсы. Реванш”. (16+).
21.00 “Хочу на ТНТ”. (16+).
23.00 “Женский стендап”. (18+).
0.00 “Титаны”. (16+).
2.50 “Женский стендап”. (16+).

РОССИЯ 2

4.06, 6.05, 17.20 Вести. Дежурная часть. (16+).
4.37 Индустрия кино. (16+).
5.05, 12.05, 18.05 Расследование Эдуарда Петрова. (16+).
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 19.00, 20.00, 21.00, 0.00, 1.00, 2.00 Вести. (16+).
7.10, 13.12, 23.35 Спецрепортаж. (16+).
7.35, 13.35, 0.35 Погода 24. (16+).
8.14 Двенадцать. (16+).
9.00 Международное обозрение. (16+).
19.35,1.10 Мобильный репортер. (16+).
20.05,3.08 Репортаж. (16+).

ВОСКРЕСЕНЬЕ 25 ОКТЯБРЯ 2026 ГОДА

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

6.00,10.00,12.00,18.00 Новости.
6.10 “Играй, гармонь любимая!” (12+).
6.55 “Часовой”. (12+).
7.25 “Здоровье”. (16+).
8.30 “Золотая коллекция Союзмультфильма”.
9.10 “Непутевые заметки”. (12+).
9.30 “Мечталлион”. (12+).
10.15 “Жизнь других”. (12+).
11.10 “Повара на колесах”. (12+).
12.15 “Будем жить!” (16+).
13.10 “Видели видео?”
14.20 “Сила ароматов. Долины”. (12+).
15.15 Горячий лед. Фигурное катание. “Гран-при России 2026”. Этап II. Произвольная программа.
16.45 “MONEYпуляторы. Развод на любовь 2”. (16+).
19.00 “Точь-в-точь”. (16+).
21.00 Время.
23.00 “Большая игра”. (16+).
0.10 Подкаст.Лаб. (16+).

РОССИЯ РТР

55.00 Х/ф “Я подарю тебе любовь”. (12+).
7.00 Местное время. Воскресенье.
7.35 “Когда все дома с Тимуром Кизяковым”.
8.25 “Утренняя почта с Николаем Басковым”.
9.10 “Сто к одному”.
10.00, 13.00, 16.00 Вести.
10.30,0.40 Рассказы из русской истории. Владимир Мединский. “Реформа армии. От катастрофы к триумфу. Полтава”. (12+).
11.55 “Судьба человека с Борисом Корчевниковым”. (12+).
13.30 Вести. Местное время.
14.00 “Веселые ребята”. (16+).
16.50 “Песни от всей души”. (12+).
19.00 Вести недели.
21.00 “Киселев”.
21.30 Москва. Кремль. Путин.
22.00 “Воскресный вечер с Владимиром Соловьевым”. (12+).

REN TV

4.00,0.30 “Самые шокирующие гипотезы”. (16+).
5.00 “С бодрым утром!” (16+).
7.30,11.30 “Новости”. (16+).
8.00 “Самая народная программа”. (16+).
9.00 “Знаете ли вы, что?” (16+).
10.00 “Наука и техника”. (16+).
11.00 “Информационная программа 112”. (16+).
12.00 “Неизвестная история”. (16+).
13.00 “Легенды и мифы”. (16+).
14.00 Т/с “Спецы”. (16+).
22.00 “Итоговая программа с Петром Марченко”. (16+).
22.55 “Великие тайны. Морозов”. (16+).

ТНТ

6.00,8.30,11.00,1.30 Т/с “Однажды в России”. (16+).
8.00 “На высоте”. (16+).
10.30 “Предприниматели”. (16+).
12.00 “Экстрасенсы. Битва сильнейших”. (16+).
14.25 “Экстрасенсы. Реванш”. (16+).
17.00 “Звезды в джунглях”. (16+).
20.00 “Титаны”. (16+).
22.45 “Шоу Воли”. (16+).
0.05 “Идеальное ограбление”. (16+).
4.00 “Утро ТНТ”. (16+).
4.50 Т/с “СашаТаня”. (16+).

РОССИЯ 2

4.00, 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 19.00, 20.00, 3.00 Вести. (16+).
4.27, 8.02, 15.05, 18.28 Спецрепортаж. (16+).
5.20, 10.20 Вести. Дежурная часть (Итоги). (16+).
6.05 Расследование Эдуарда Петрова. (16+).
7.35,0.35 Мобильный репортер. (16+).
12.10 Парламентский час. (16+).
13.25 Неделя в городе. (16+).
14.00 Территория смыслов. (16+).
19.18 Вести. Наука. (16+).
19.35 Церковь и мир. (16+).
1.00 Москва. Кремль. Путин. (16+).
2.10 Воскресный вечер. (16+).

НТВ

Понедельник, 19 октября

6.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.20 Сегодня.
6.25 “Утро. Самое лучшее”. (16+).
8.25,10.35 Т/с “Лесник”. (16+).
13.25 “Чрезвычайное происшествие”. (16+).
14.00 “Место встречи”. (16+).
16.45 “За гранью”. (16+).
17.50 “ДНК”. (16+).
20.00 Т/с “Тверская. Здесь и сейчас”. (16+).
22.15 Т/с “Аутсайдер”. (16+).
0.40 “Ч.Т.Д” с Маргаритой Симоньян. (16+).
1.10 Т/с “Тайные двери”. (16+).

НТВ

Вторник, 20 октября

6.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.20 Сегодня.
6.25 “Утро. Самое лучшее”. (16+).
8.25, 10.35 Т/с “Лесник”. (16+).
13.25 “Чрезвычайное происшествие”. (16+).
14.00 “Место встречи”. (16+).
16.45 “За гранью”. (16+).
17.50 “ДНК”. (16+).
20.00 Т/с “Тверская. Здесь и сейчас”. (16+).
22.15 Т/с “Аутсайдер”. (16+).
0.40 “Захар Прилепин. Уроки русского”. (16+).
1.15 Т/с “Тайные двери”. (16+).

НТВ

Среда, 21 октября

6.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.20 Сегодня.
6.25 “Утро. Самое лучшее”. (16+).
8.25,10.35 Т/с “Лесник”. (16+).
13.25 “Чрезвычайное происшествие”. (16+).
14.00 “Место встречи”. (16+).
16.45 “За гранью”. (16+).
17.50 “ДНК”. (16+).
20.00 Т/с “Тверская. Здесь и сейчас”. (16+).
22.15 Т/с “Аутсайдер”. (16+).
0.40 “Мы и наука. Наука и мы”. (12+).
1.40 Т/с “Тайные двери”. (16+).

НТВ

Четверг, 22 октября

6.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.20 Сегодня.
6.25 “Утро. Самое лучшее”. (16+).
8.25,10.35 Т/с “Лесник”. (16+).
11.00 Т/с “Лесник. Своя земля”. (16+).
13.25 “Чрезвычайное происшествие”. (16+).
14.00 “Место встречи”. (16+).
16.45 “За гранью”. (16+).
17.50 “ДНК”. (16+).
20.00 Т/с “Тверская. Здесь и сейчас”. (16+).
22.15,0.55 Т/с “Аутсайдер”. (16+).
0.40 “Поздняков”. (16+).

НТВ

Пятница, 23 октября

6.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня.
6.25 “Утро. Самое лучшее”. (16+).
8.25 “Мои университеты. Будущее за настоящим”. (6+).
9.25 “Человек в праве”. (16+).
10.35 “Первая передача”. (16+).
11.10 Т/с “Лесник. Своя земля”. (16+).
13.25 “Чрезвычайное происшествие”. (16+).
14.00 “Место встречи”. (16+).
16.50 “ДНК”. (16+).
17.55 “Жди меня”. (16+).
20.00 Т/с “Тверская. Здесь и сейчас”. (16+).
22.15 Т/с “Аутсайдер”. (16+).
0.20 “Своя правда”. (16+).
2.10 “Квартирный вопрос”.
3.00 Х/ф “Борец”. (16+).

НТВ

Суббота, 24 октября

6.00 “Жди меня”. (16+).
6.55 “Первая передача”. (16+).
7.25 “Смотр”. (16+).
8.00, 10.00, 16.00 Сегодня.
8.20 “Поедем, поедим!” (16+).
9.20 “Едим дома”.
10.20 “Главная дорога”. (16+).
11.00 “Живая еда”.
12.00 “Квартирный вопрос”.
13.15 “Сатья”. (16+).
14.20 “Фобия. Дмитрий Дибров”. (12+).
15.00 “Своя игра”.
16.20 “ЧП. Расследование”. (16+).
17.00 “Следствие вели...” (16+).
18.00 Д/с “Криминальная Россия. Самые громкие преступления”. (16+).
19.00 “Центральное телевидение”. (16+).
20.20 “Ты не поверишь!” (16+).
21.20 “ВИА ”Суперстар!“ (16+).
1.10 ”Квартирник НТВ у Маргулиса“. (16+).

НТВ

Воскресенье, 25 октября

5.00 ”ЧП. Расследование“. (16+).
5.35 ”Центральное телевидение“. (16+).
7.00, 9.00, 15.00 Сегодня.
7.20 ”У нас выигрывают!“ (12+).
9.20 ”Цифровые расследования“. (16+).
10.00 ”Чудо техники“.
11.00 ”Дачный ответ“.
12.00 ”НашПотребНадзор“. (16+).
13.00 ”Однажды...“
14.00 ”Своя игра“.
15.20 ”Человек в праве“. (16+).
16.00 ”Скандалы. Интриги. Расследования“. (16+).
17.00 ”Новые русские сенсации“. (16+).
18.00 Итоги недели.
19.20 ”Ты супер! 10 лет спустя“. (6+).
22.00 ”Звезды сошлись“. (16+).
23.35 ”Основано на реальных событиях“. (16+).

ЧӘМИЈЈӘТ

Тәһсил вә Аилә Бирликдә Јашајанда

Ејани тәһсил, мәсафәдән иш вә кичик бир ушағы бөјүтмәк јүксәк тәшкилатчылыг вә күндәлик мәсулијјәт тәләб едән бир ишдир. Бибиханым Гајдарова үчүн бу ритм онун күндәлик һәјатынын бир һиссәсинә чеврилиб.

О, Дағыстан Дөвләт Университетиндә Телевизија вә Радио Журналистикасы үзрә магистр дәрәчәси алыр, медиа сәнајесиндә чалышыр вә үч јашлы гызы Уманы бөјүдүр. Дәрсләр һәфтәдә үч дәфә кечирилир. Галан вахтларда Бибиханым иш вә тәһсили әлагәләндирмәклә, гызына гуллуг етмәклә вә ев ишләрини идарә етмәклә вахт кечирир.

Онун иши медиа сәнајесиндәдир вә даим диггәт тәләб едир. Ишлә бағлы проблемләр истәнилән вахт - ахшамлар, һәфтәсонлары вә бајрамлар да дахил олмагла јарана биләр. Бибиханым Гајдарова «Дербент» онлајн нәшринин редактору Руслан Мусајевлә мүсаһибәсиндә пешәкар мәсулијјәтләрини, тәһсилини вә гызыны бөјүтмәји нечә таразлашдырдығыны мүзакирә етди.

— Бибиханым, күндәлик иш јүкүнүн өһдәсиндән кәлмәјә нә көмәк едир?

Бир нечә вачиб иши ејни анда әлагәләндирмәк чәтиндир, лакин дүзкүн планлашдырма илә бу мүмкүндүр. Һәјат јолдашымын дәстәји вә вахт идарәетмә бачарыглары чох вачибдир. Мәктәб вә иш өһдәликләринин ев ишләри вә ушаг бахымы илә үст-үстә дүшдүјү чәтин күнләр олур, амма тәдричән енержими приоритетләшдирмәји вә ағыллы шәкилдә идарә етмәји өјрәнирәм.

Үч јашлы Ума һәлә ушаг бағчасына кетмир, она көрә дә вахтынын чох һиссәсини анасы илә кечирир. Бу, әлавә бир јүк јарадыр: Бибиханым ејни заманда ушағына диггәт јетирмәли, онун тәһсилиндә иштирак етмәли вә ишлә бағлы мәсәләләрдә әлагә сахламалыдыр. Аилә үзвләри башга бир шәһәрдә јашајырлар, она көрә дә јахынларындан даими дәстәк олмур.

Бибиханымын әсас дәстәји әриндән кәлир. О, гызларынын бөјүдүлмәсиндә иштирак едир, ев ишләриндә көмәк едир вә аилә мәсулијјәтләрини бөлүшүр. Бибиханым үчүн аналыг тәһсил вә пешәкар инкишафа манеә дејил, әксинә әлавә бир мотивасијадыр.

О, гызы үчүн шәхси нүмунә олмаға чалышыр - охујан, ишләјән, инкишаф едән вә аиләсинә чавабдеһ олан биринин нүмунәси.

Тәһсил алмаға вә ишләмәјә давам етмәк үчүн әсас мотивасијаныз нәдир?

Илк нөвбәдә, гызым. Истәјирәм ки, о, севки вә гајғы атмосфериндә бөјүсүн, ејни заманда анасынын даим инкишаф етдијини көрсүн. Мән һесаб едирәм ки, һәтта бу, хејли сәј тәләб етсә белә, билик вә пешәкар инкишаф истәјини горумаг вачибдир. Магистр дәрәчәси алмаг Бибиханыма јајым журналистикасы саһәсиндәки биликләрини дәринләшдирмәјә вә пешәкар бачарыгларыны кенишләндирмәјә имкан верир.

Ејни заманда, онун вахтынын чох һиссәси тәкчә тәһсили вә иши илә дејил, һәм дә даим диггәт тәләб едән аилә мәсулијјәтләри илә дә мәшғул олур.

Тәһсил алмаг вә ја ишләмәјә давам етмәк истәјән кәнч аналара нә демәк истәрдиниз?

Ирәлиләмәкдән горхмајын вә мәгсәдләриниздән имтина етмәјин. Һәр шеји бир анда мүкәммәл етмәјә чалышмаг мәчбуријјәтиндә дејилсиниз. Иш јүкүнү тәдричән бөлүшдүрмәк, јахынларыныздан дәстәк алмаг вә өз күчүнүзә инанмаг вачибдир.

Бибиханым Гајдарованын һекајәси әринин дәстәји, дахили мотивасијасы вә мәсулијјәтләринә мәсулијјәтлә јанашмасы илә тәһсил, ишләмәк вә ушаг бөјүтмәк арасында нечә таразлыг јарада биләчәјини көстәрир. Онун күндәлик тәчрүбәси көстәрир ки, аилә һәјаты вә пешәкар инкишаф бир-бирини тамамлаја биләр.

МӘДӘНИЈЈӘТ

Мисир Әрәб Республикасындан нүмајәндә һејәти XIII Бејнәлхалг Динләрарасы кәнчләр Форумунда иштирак етмәк үчүн Дағыстана кәлиб

Онларын арасында Дини Ишләр вә Вәгфләр назиринин мүавини Әһмәд Нәбәви Әһмәд Мәхлуф, Вәгфләр Назирлијинин имамы, хәтиби вә мүһазирәчиси Мәһәммәд Јәһја Әбдүлнаим Һәсән вә Монтенегро мүфтиси Чемо Реджематович вар иди.

Дағыстан Республикасынын Милли Сијасәт вә Дини Ишләр назири вәзифәсини ичра едән Темирлан Абуталимовун Телеграм каналында билдирдији кими, Дағыстан вә Мисир терроризм вә дини екстремизмә гаршы мүбаризәдә әһәмијјәтли тәчрүбәјә маликдир. Илаһијјат ичмасынын топланмыш билик вә нүфузу радикализмин гаршысыны алмаг вә кәнч нәсли дағыдычы тәсирләрдән горумаг үчүн истифадә олунмалыдыр. Темирлан Абуталимовун адындан Дағыстан Республикасынын Милли Сијасәт вә Дини Ишләр Назирлијинин нүмајәндә һејәти бу илин август ајында Мисирә сәфәр едиб. Сәфәр заманы тәрәфләр кәнчләрлә профилактик ишләрдә әмәкдашлыг етмәк барәдә разылыға кәлибләр.

7 октјабрда Дәрбәнддәки Мирзә Казым-Бәј адына Шәһәр Китабханасында мәслиатын барышыг әнәнәсинә һәср олунмуш «Һәјат Формулу» һуманитар вә тәһсил лајиһәсинин финал мәрһәләси кечирилди. Лајиһә ГРАНИ МИРА хејријјә фонду тәрәфиндән ирәли сүрүлмүш вә Дағыстан Республикасы рәһбәринин грант мүсабигәсиндә галиб кәлмәси сајәсиндә һәјата кечирилмишдир. Лајиһә групуна Бејнәлхалг Кәләчәјин Прогнозлашдырылмасы Академијасынын (ИАФБ) вә Мәдәнијјәт Пајтахты Фондунун Москва мүтәхәссисләри дахил иди.

Лајиһәнин мәгсәди Дағыстанда вә дикәр јерләрдә кәнчләр арасында мүнагишәләрин азалдылмасына көмәк етмәкдир. Лајиһәјә мүһазирәләр, тәлим сессијалары, мүсабигә вә дағлыг бөлкәләрә експедисијалар дахил иди, бурада Москва филм һејәти тәләбәләрлә бирликдә мәслиат әнәнәсинин тарихини өјрәнди. 7 октјабрда "Мәслиат: Һәјат Формулу" сәнәдли филминин тәгдиматы вә нүмајиши, еләчә дә мүсабигә галибләринин мүкафатландырылмасы мәрасими кечирилди.

А.Мәммәдова

ЧӘМИЈЈӘТ

Илин әввәлиндән бәри 137 Дағыстан аиләси галан аналыг капиталыны алыб

Дағыстан аиләләри, әкәр мәбләғ 10.000 рублдан чох дејилсә, истифадә олунмамыш аналыг капиталы галығындан бирдәфәлик өдәниш ала биләрләр. Дағыстан Республикасы үзрә СФР-ин мәтбуат- хидмәтиндән верилән мәлумата көрә, вәсаит истәнилән мәгсәд үчүн истифадә едилә биләр.

Әризә тәгдим едиләркән нә ушагларын јашы, нә дә аиләнин кәлир сәвијјәси нәзәрә алынмыр - өдәниш декларативдир вә бүтүн сертификат саһибләри үчүн әлчатандыр. Вәсаитләри алмаг үчүн садәчә үч мүрачиәт үсулундан бирини сечин: Дөвләт Хидмәти порталы васитәсилә, Дағыстан Республикасы үзрә СФР Филиалынын мүштәри хидмәтләри офисиндә шәхсән вә ја МФЧ-дә. Әризәнин ишләнмә мүддәти минималдыр - гәрар чәми беш иш күнү әрзиндә гәбул едилир вә вәсаит даһа беш иш күнүндән чох олмајараг банк һесабына көчүрүлүр. Дағыстан үзрә СФР Филиалынын рәһбәри Алжанат Закидова тәһлүкәсизлији вурғулајыр:

«Дөвләт дәстәјинин алынмасыны мүмкүн гәдәр тез вә шәффаф етмәјә чалышырыг. «Лакин валидејнләри диггәтли олмаға чағырырам: танымадығыныз инсанлардан капиталын нағдлашдырылмасына көмәк етмәк үчүн едилән һәр һансы бир тәклиф фырылдагдыр. Бу чүр һәрәкәтләр ганунсуздур вә пулун алынмасына дејил, итирилмәсинә сәбәб олачаг. Хаһиш едирик, өдәнишләри јалныз рәсми олараг - етибарлы рабитә каналларымыз васитәсилә емал един», - дејә Заһидова гејд едиб.

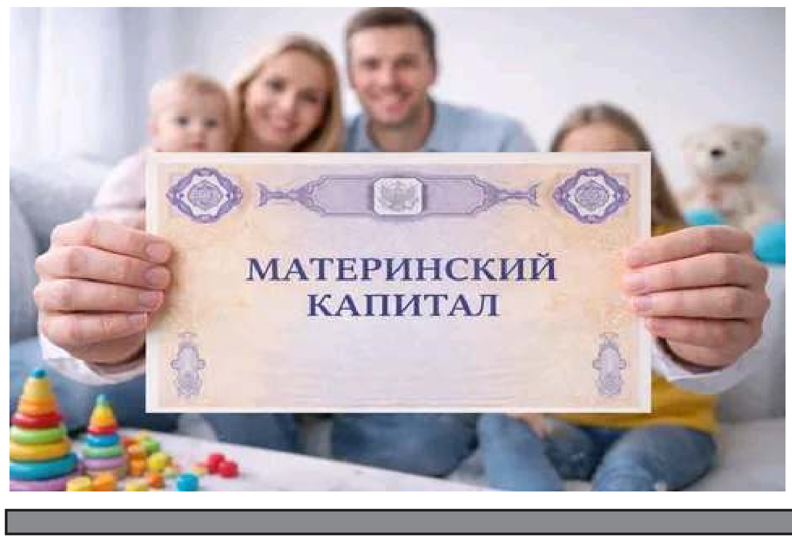

Кичик бир баланс әлдә етмәклә јанашы, аналыг капиталы вәсаитләри јенә дә әнәнәви мәгсәдләр үчүн истифадә едилә биләр: мәнзил шәраитинин јахшылашдырылмасы, истәнилән јашда олан ушагларын тәһсили үчүн өдәниш, 3 јашына гәдәр ушаглар үчүн ајлыг өдәнишләр, әлил ушагларын интеграсијасы вә ја валидејн пенсија фондунун јарадылмасы.

Хатырладаг ки, Дағыстандакы чохушаглы аиләләр мүавинәтләрин јохланылмасыны асанлашдырмаг үчүн Мах мессенчериндә електрон шәхсијјәт вәсигәсиндән истифадә едә биләрләр. һттпс:// мах.ру/ стартапп.

Һ.Асланов

ИСМАЈЫЛОВ РАМИН САБИР ОҒЛУ

3.10.1984 – 29.07.2025)

АДЫН ҮРӘКЛӘРДӘ ЈАШАЈАЧАГДЫР

(Дәрбәндли шәһид баламыз Раминин әзиз хатирәсинә)

Отуз бир јашында јарымчыг галан,
Бир икид өмүрдү һамы ағлајыр.
Фәләјин әлијлә вахтсыз саралан,
Көзү јашлы галан үрәк дағлајыр.
***
Узаг елләрдәки саваша кетди,
Рамин тәк икидләр сығмаз чаһана.
Өмрүнүн ән көзәл чағында битди,
Оғул ачысыјла јанды бир ана...
***
Дәрбәндин дағлары сығал
чәкмәди,
Узагда төкүлән шәһид ганына.
Һеч ким бу кәнч јашда өлүм
көзләди,
Көч еләди Рамин һагг дүнјасына.
***
Узаг елләрдә сән одлара дүшдүн,
Шәһидлик шәрбәтин вахтсыз сән
ичдин.
Чаван бир өмүрлә дүнјадан
көчдүн,
Ананын гәлбинә дағлары чәкдин.

Дәрбәнд ел-обасы ган ағлар бу
күн,
Сәнин тәк икидә јас сахлар бу күн.
Ачылмаз үрәкдә бу гәмли дүјүн,
Көзү јашлы галды бу доғма
јурдун.
***
Руһун шад, мәканын чәннәт олсун,
бил,
Адын үрәкләрдә јашајачагдыр.
Сәнин тәк гәһрәман унудулан
дејил,
Тарих белә дастаны јазачагдыр...

Дәрбәнд торпағынын мәрд вә чәсур оғлу Исмајылов Раминин Украјна-Русија һәрби әмәлијјатларында шәһид олмасы хәбәри үрәјимизи дағлады. Чәми 31 ил јашајан, лакин бу гыса өмрә бөјүк бир гәһрәманлыг сығдыран Рамин, әбәдијјәт нәғмәсинә чеврилди. Шәһидләр өлмәз, онларын хатирәси һәр бир вичданлы инсанын гәлбиндә әбәди јашајар. Раминин аиләсинә, јахынларына вә бүтүн доғмаларына Аллаһдан сәбр диләјирик. Аллаһ рәһмәт еләсин, мәканы нурла долсун.

Башыныз сағ олсун. Шәһидимизин руһу шад, мәканы чәннәт олсун. Бир аз да олса ачынызы бөлүшә билдиксә, нә хош бизә.

БИЗ АЗӘРБАЈЧАНЛЫЈЫГ

АЗӘРБАЈЧАН ХАЛГЫНЫН ГҮРУР МӘНБӘЈИ

Учал сән, еј театр, Мүслүм адыјла,
Сәһнәндә алгышлар һеч вахт сусмасын.
Дәрбәнд фәхр ејләсин бу хош сәдасыјла,
Бу сәнәт очағы һеч вахт солмасын!
(Рүстәм Б ӘҺЛУЛЗАДӘ)

Мүслүм Магомајев бәнзәрсиз сәнәти, күчлү баритон сәси вә парлаг истедады илә Азәрбајчан мәдәнијјәтини бүтүн дүнјаја танытдан даһи сәнәткар, әфсанәви мүғәнни вә бәстәкар олмушдур.

Дәрбәнддәки Азәрбајчан Дөвләт Мусигили Драм Театрына көркәмли Азәрбајчан естрада вә опера мүғәнниси, бәстәкар, ССРИ халг артисти Мүслүм Магомајевин ады вериләчәк.

Мүвафиг гәрар Дағыстан Республикасы Башчысы јанында көркәмли шәхсијјәтләрин, әмәкдар хадимләрин вә тарихи һадисәләрин хатирәсинин әбәдиләшдирилмәси үзрә Комиссијанын ичласында гәбул едилиб.

Ичласы Дағыстан һөкумәти сәдринин мүавини вәзифәсини ичра едән Мүслүм Телјаковов кечириб. Иштиракчылар јарадычылығы Русија вә Азәрбајчанын мәдәни ирсинин бир һиссәсинә чеврилмиш сәнәткарын хатирәсинин әбәдиләшдирилмәси тәклифини јекдилликлә дәстәкләјибләр.

Дағыстанда јашајан Азәрбајчанлылырын бөјүк севинчинә сәбәб олан бу шад хәбәр бизи үрәкдән севиндириб, бу гәраын һәјата кечирилмәсиндә әмәји олан инсанлара сәмими гчәлбдән миннәтдарлығыны билдирирләр.

Театрын јениләнмиш бинасы кенишмигјаслы реконструксијадан сонра 27 март 2026-чы илдә — Үмумдүнја Театр Күнү гејд олунаркән ачылыб. Реконструксија ишләри 2025-чи илин декабрында баша чатдырылыб. Март ајында Русија Президенти Владимир Путин видеоконфранс режиминдә Дәрбәнддәки јениләнмиш театрын фәалијјәтинә старт вериб. Дәрбәнддә Азәрбајчан театр һәрәкатынын тарихи 140 илдән чохдур. Һәлә 1880-чи илләрин орталарында шәһәрдә һәвәскар түрк Азәрбајчан драм дәрнәји јараныб. Онун әсасыны јерли зијалылар — мүәллимләр, шакирдләр, муғам вә халг маһнылары ифа едән мусигичиләр вә мүғәнниләр гојублар.

Дүнја шөһрәтли мүғнни вә бәстәкар Мүслүм Магомајев бәнзәрсиз сәси, зәнкин јарадычылығы вә Вәтән севкиси илә һәгигәтәндә Азәрбајчан халгынын гүрур мәнбәји, шәрәфи вә әдәби фәхридир.

Мүслүм Магомајев бәнзәрсиз сәнәти, күчлү баритон сәси вә парлаг истедады илә Азәрбајчан мәдәнијјәтини бүтүн дүнјаја танытдан даһи сәнәткар, әфсанәви мүғәнни вә бәстәкар олмушдур.

Мүслүм Мәһәммәд оғлу Магомајев

17 август 1942, Бакы, Азәрбајчан ССР, ССРИ — 25 октјабр 2008, Москва, Русија — совет, азәрбајчанлы вә рус естрада вә опера мүғәнниси баритон, бәстәкар, киноактјор. ССРИ халг артисти.

Карјерасы әрзиндә һәм кечмиш ССРИ өлкәләриндә, һәм дә Шәрги Авропа вә Мәркәзи Асијанын дикәр өлкәләриндә бөјүк популјарлыг газанмышдыр.

Ушаглыг вә кәнчлик илләри

Бакыда театр хадимләри аиләсиндә анадан олуб. Чохмилләтли көкләринә бахмајараг, Мүслүм өзүнү һәмишә азәрбајчанлы һесаб едиб, вәтәндашлыг мәнсубијјәти һаггында исә белә дејиб: Азәрбајчан мәним атам, Русија исә мәним анымдыр.

Атасынын 1945-чи илин апрелиндә чәбһәдә һәлак олмасындан сонра анасы әввәлчә Вышниј Волочока, сонра исә Мурманска көчүб. Орада о, вилајәт драм театрында ишләјиб вә јенидән аилә гуруб. Мүслүм исә атасынын бөјүк гардашы, Азәрбајчан Назирләр Совети сәдринин мүавини Чамал Мүслүм оғлу Магомајевин аиләсиндә бөјүјүб. Бакы Консерваторијасы нәздиндәки мусиги мәктәбиндә һазыркы Бүлбүл адына орта ихтисас мусиги мәктәби фортепиано вә бәстәкарлыг синфи үзрә тәһсил алыб. Истедадлы шакирди консерваторија профессору, виолончел ифачысы Владимир Сезарович Аншелевич диггәт мәркәзинә алыб вә она дәрсләр вермәјә башлајыб. Аншелевич онун сәсини гојмурду, әксинә, сәси нечә идарә етмәји филирләмәји өјрәдирди. Виолончел ифачысы олан профессорла дәрсләрдә газандығы тәчрүбә сонрадан Магомајев Севилја бәрбәри операсында Фигаро партијасы үзәриндә ишләјәркән чох көмәјинә чатды. Мәктәбдә вокал шөбәси олмадығы үчүн Мүслүм 1956-чы илдә Асәф Зејналлы адына Бакы Мусиги Мәктәбинә дахил олуб, мүәллим Александр Милованов вә онун узун илләр консертмејстери олмуш Тамара Кретинкендән дәрс алыб 1959-чу илдә битириб.

1966-чы илдә Братиславада Чехословакија кечирилән 2-чи Бејнәлхалг Интервиденије естрада маһнысы мүсабигәси олан Гызыл ачарда ССРИ-ни тәмсил едиб15.

1966 вә 1969-чу илләрдә мүғәннинин Парисдәки Олимпија театрында кечирилән гастроллары бөјүк уғурла баш тутуб. Олимпијанын директору Бруно Кокатрикс она бејнәлхалг мигјаслы улдуз едәчәјини вәд едәрәк бир иллик мүгавилә тәклиф едиб. Мүғәнни бу имканы чидди шәкилдә нәзәрдән кечирсә дә, ССРИ Мәдәнијјәт Назирлији онун һөкумәт консертләриндә чыхыш етмәли олдуғуну әсас кәтирәрәк буна ичазә вермәјиб.

1969-чу илдә Сопот Бејнәлхалг Фестивалында мүғәнни Ы мүкафаты газаныб2, 1969 вә 1970-чи илләрдә исә Канн шәһәриндә кечирилән Бејнәлхалг сәсјазма вә мусиги нәшрләри фестивалында МЫДЕМ граммофон валларынын чохмилјонлуг тиражына көрә Гызыл диск мүкафатына лајиг көрүлүб.

1973-чү илдә Бремен мусигичиләринин изи илә чизки филминин сәсләндирилмәсиндә иштирак едиб. О, чизки филминин биринчи һиссәсини сәсләндирән Олег Анофријеви әвәз едәрәк Трубадур, Детектив вә Атаманша партијаларыны ифа едиб.

1974-чү илдә Јапонијада кечирилән нүфузлу Токјо Мусич Фестивалында ССРИ-ни тәмсил едиб 1975-1989-чу илләрдә өзүнүн јаратдығы Азәрбајчан Дөвләт Естрада-Симфоник Оркестринин бәдии рәһбәри олмуш вә бу оркестрлә ССРИ-нин мүхтәлиф шәһәрләриндә чохсајлы гастрол сәфәрләриндә олмушдур. Мүслүм Магомајев ГВБГ-нин Алманијадакы Совет Гошунлары Групу забитләри илә. Тиргартен, Гәрби Берлин, 1983-чү ил.

1960-чы вә 1970-чи илләрдә мүғәннинин ССРИ-дәки популјарлығы һүдудсуз иди: минләрлә тамашачысы олан стадионлар, бүтүн Совет Иттифагы боју сонсуз гастрол сәфәрләри, телевизијада тез-тез чыхышлар. Онун маһнылары јазылмыш валлар бөјүк тиражларла бурахылырды. О, харичдә дә Франса, Болгарыстан, АДР, Полша, Финландија, Канада, Иран вә с. гастролларда олмушдур.

Мүғәннинин консерт репертуарында 600-дән чох әсәр аријалар, романслар, маһнылар вар иди. О, 20-дән чох маһнынын, тамашалар, мүзикләр вә кинофилмләр үчүн мусигиләрин мүәллифидир. Һәмчинин дүнја опера вә естрада сәһнәсинин улдузларынын, о чүмләдән америкалы мүғәнни Марио Лантсанын һәјат вә јарадычылығы һаггында силсилә телевизија верилишләринин мүәллифи вә апарычысы олмуш, онун һаггында китаб јазмышдыр. 1997-чи илдә астрономлар тәрәфиндән 1974 СП коду илә танынан астероидләрдән бири онун шәрәфинә Магомајев адландырылмышдыр.

Узун илләр Һејдәр Әлијевлә јахын достлуг етмиш, 2003-чү илдә онун вәфатыны чох ағыр кечирмиш, өзүнә гапанмыш вә даһа аз охумаға башламышдыр Үмумрусија Азәрбајчан Конгресинин рәһбәрлијиндә тәмсил олунурду. Азәрбајчан ССР Али Советинин депутаты сечилмишдир.

Онун сон маһныларындан бири Серкеј Јесенинин шеиринә бәстәләнмиш вә 2007-чи илин мартында јазылмыш Әлвида, Бакы маһнысыдыр.

Вәфаты вә дәфни

Мүслүм Магомајев 25 октјабр 2008-чи ил, шәнбә күнү, 67 јашында Москвада, һәјат јолдашы Тамара Синјавскајанын јанында үрәјин ишемик хәстәлијиндән вәфат едиб.

28 октјабр 2008-чи илдә П. Чајковски адына консерт залында мүғәнни илә вида мәрасими кечирилиб, елә һәмин күн онун чәназәси хүсуси авиарејслә Азәрбајчанын пајтахтына кәтирилиб. 29 октјабр 2008-чи илдә Бакыда Мүслүм Магомајев адына Азәрбајчан Дөвләт Филармонијасында вида мәрасими кечирилиб. Мәрасимдән сонра о, мүсәлман адәт-әнәнәләринә ујғун олараг, Фәхри хијабанда, бабасы — совет бәстәкары вә дирижору Мүслүм Мәһәммәд оғлу Магомајевин јанында дәфн олунуб. Магомајевлә видалашмаға минләрлә инсан кәлиб. Мәрһумун чәназәси онун өзүнүн бәстәләдији вә ифа етдији Азәрбајчан маһнысынын сәдалары алтында јола салыныб. Дәфн мәрасиминдә өлкә президенти Илһам Әлијев, мүғәннинин һәјат јолдашы Тамара Синјавскаја вә гызы Марина иштирак едибләр

Дағыстан азәрбајчанлыларынын бөјүк фәрәһини, гәлбиниздәки о чошгун севинчи тамамилә гошулуруг. Дәрбәнд

халгынын бу тарихи һадисәјә олан сонсуз севкисини, гүруруну вә достлары севиндирәчәк о бөјүк бајрам әһвал-руһијјәсини тәрәннүм едән хүсуси бир тәбрик-шеири:

Дәрбәндлиләрин Севинчи

Көзүн ајдын олсун, еј гәдим Дәрбәнд,
Бу күн севинчлидир һәр оба, һәр кәнд!
Улу тарихимә бир нахыш кәлди,
Мүслүмүн ады сәнә бағыш кәлди.

Достларымыз көрсүн, севинсин бу күн,
Театр тој едир, гурулуб дүјүн.
Даһи Магомајев сәдасы кәлир,
Дәрбәндин гәлбинә сәдасы кәлир.

Бизимдир бу шәрәф, бизимдир бу ад,
Учалыр көјләрә бу ширин фәрјад.
Хәзәрин гојнунда ачды гөнчәләр,
Ешидиб адвыны көнүл динчәләр.

Рүстәм БӘҺЛУЛЗАДӘ,
РФ журналистләр Иттифағынын үзвү

СОЦИАЛЬНЫЕ ЛЬГОТЫ И ГАРАНТИИ

- Возможность быстрого приобретения жилья за счет Минобороны России через накопительно-ипотечную систему
- Служебное жилье или компенсация за найм жилья
- Бесплатное обследование, лечение и реабилитация в военно-медицинских учреждениях
- Страхование жизни и здоровья за счет федерального бюджета
- Право на льготную пенсию после 20 лет службы
- Статус ветерана боевых действий и соответствующие льготы
- Прекращение кредитных обязательств (списание долгов) на сумму до 10 млн. руб.
- Бюджетные места для обучения детей в вузах
- Предоставление академического отпуска студентам гражданских вузов и сузов, заключившим контракт о прохождении военной службы в войсках БпС
- Бесплатный отдых детей в летних оздоровительных лагерях
- Дополнительные выплаты, льготы и гарантии для военнослужащих по контракту от Республики Дагестан и муниципальных образований
- Поступление в вузы вне конкурса на бюджетной основе для получения различных уровней образования (магистратура и аспирантура)
- Сохранение рабочих мест до окончания военной службы по контракту

ТЕБЯ НАУЧАТ

- Ремонтировать беспилотные системы – схемотехника, пайка, работа с приборами, анализирующими показатели электрических цепей, антенн и т.д.
- Настраивать и программировать беспилотные системы, программировать на базовом уровне, работать в сфере 3D- моделирования и 3D-печати с помощью специализированного программного обеспечения
- Пилотировать беспилотные системы различных типов – воздушные (как мультироторные, так и самолетного типа), наземные, надводные и подводные
- Работать с коммерческими БПЛА – прошивка, настройка, обслуживание, ремонт
- Строить IP-сети, выстраивать радиосвязь
- Разбираться в топографических картах
- Знать инженерное дело, работать с боеприпасами и взрывчатыми веществами
- Управлять транспортными средствами

ОСОБЕННОСТИ ПРОХОЖДЕНИЯ СЛУЖБЫ

- Прохождение военной службы исключительно на должностях, связанных с применением беспилотных систем
- Прохождение специальной подготовки по применению беспилотных систем
- Увольнение с военной службы по истечению срока контракта (по желанию военнослужащего)

8-(989)-484-69-95 | 8(8722)99-89-95

Пункт отбора в городе Махачкала, ул. Н. Гаджимагомедова, д. 1, к. 4

ВОЙСКА БЕСПИЛОТНЫХ СИСТЕМ (БпС)

СЛУЖИ ПО КОНТРАКТУ В ВООРУЖЕННЫХ СИЛАХ

АРМИЯ РОССИИ. СЛУЖБА ПО КОНТРАКТУ

povsk05.ru

ДЛЯ ПОСТУПЛЕНИЯ НА ВОЕННУЮ СЛУЖБУ ПО КОНТРАКТУ ОБРАТИТЬСЯ С ЗАЯВЛЕНИЕМ :

- **Лично, по телефону или через сайт** в пункт отбора или военный комиссариат

8-989-484-69-95

8(8722) 99-89-95

povsk05.ru

- через **электронный сервис** «Военная служба по контракту» на **едином портале государственных услуг** госуслуги.рф

- Адрес пункта отбора: **г. Махачкала, ул. Н.Гаджимагомедова, д. 1. к. 4**

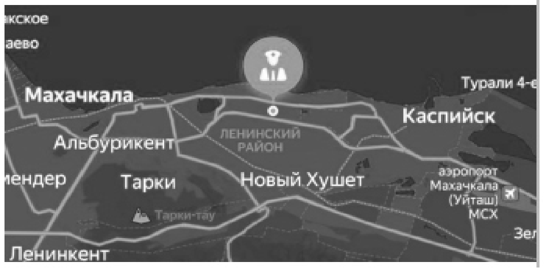

ТРЕБОВАНИЯ К КАНДИДАТАМ

возраст от 18 лет до 45 лет

годен по состоянию здоровья

ПОСТУПИТЬ ПРОСТО!

- сдать документы в пункт отбора или военный комиссариат
- пройти собеседование с психологом в пункте отбора
- пройти медицинский осмотр в военном комиссариате
- заключить контракт в пункте отбора
- получить предписание и убыть к месту службы

ПЕРЕЧЕНЬ ДОКУМЕНТОВ

- автобиография и анкета
- паспорт
- военный билет (при наличии)
- свидетельства о браке и рождении детей (при наличии)
- документы об образовании

КОНТРАКТ ЗАКЛЮЧАЕТСЯ на 1 год, 3 года и 5 лет

ВЫПЛАТЫ ПРИ НАЗНАЧЕНИИ В ПОДРАЗДЕЛЕНИЕ ВОЙСК БпС

400 000 руб. федеральная
500 000 руб. региональная
до 500 000 руб. муниципальная

ЕЖЕМЕСЯЧНЫЕ ВЫПЛАТЫ В ЗОНЕ СПЕЦИАЛЬНОЙ ВОЕННОЙ ОПЕРАЦИИ

от 220 000 рублей в месяц (в зависимости от воинского звания, должности и выслуги лет)

ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ ВЫПЛАТЫ ЗА ВЫПОЛНЕНИЕ БОЕВЫХ ЗАДАЧ

от 5 000 руб.
до 500 000 руб. в месяц

Особые условия контракта

Увольнение с военной службы по истечению срока контракта через 1 год (по желанию военнослужащего)

- **Прохождение военной службы исключительно на должностях, связанных с применением беспилотных систем**
- **Прохождение специальной подготовки по применению беспилотных систем** (до 3 месяцев)

СТАНЬ ГЕРОЕМ В РЕАЛЬНОЙ ЖИЗНИ! ПРИКРОЙ РОДИНУ СВОИМ КРЫЛОМ!

8-(989)-484-69-95
8(8722)99-89-95

Баш редактор
Т.Г. ӘЛӘКПӘРОВ

Мәсул катиб
А.Һ.МӘММӘДОВА

Шөбә редакторлары:
К.Г.БАБАЈЕВА
Р.М. МУСАЈЕВ

Мүхбирләр:
А. МӘДӘТОВА
К. ОМАРОВА
А.МИРҺӘМИДОВА
Һ. АСЛАНОВ

УЧРЕДИТЕЛЬ:
Агентство информации и печати Республики Дагестан

ИЗДАТЕЛЬ:
ГБУ РД «Этномедиахолдинг «Дагестан»

Руководитель ГБУ РД «Этномедиахолдинг «Дагестан»
А.М. МАГОМАЕВ
Приемная: Тел/FAX 66-00-25

ООО «Феникс-пресс»
Адрес издателя:
368430, Республика Дагестан, Шамильский район, с. Хебда, ул. Сураката Асиятилова, д.1

РЕДАКСИЈАНЫН ВӘ НӘШРИЈЈАТЫН ҮНВАНЫ:
368600, Дағыстан Республикасы, Дәрбәнд шәһәри, Ленин күчәси, 37
www.derbend.ru
(E-mail: gazetaderbend@mail.ru)
Телефонлар: баш редактор 89894856030, үмуми шөбә 89604204987

Гәзетин чапынын кејфијјәти барәдә мәтбәәјә мүрачиәт едә биләрсиниз.

Рабитә, информасија технолоки-јалары вә күтләви коммуникасија-лар саһәсиндә нәзарәт үзрә Федерал хидмәт (Роскомнадзор).
Күтләви информасија васитәлә-ринин гејдијјаты һаггында Шәһадәтнамә
ДР үзрә рабитә, информасија технолокијалары вә Күтләви коммуникасијалар саһәсиндә нәзарәт үзрә Федерал хидмәт идарәси.
ПИ № ТУ05-00428
21.05.2019 г.

Материалларда кедән фактлар үчүн мүәллифләр мә-сулијјәт дашыјырлар. Мүәллиф-ләрин мөвгеји илә редаксијанын мөвгеји ујғун кәлмәјә биләр.

14. 10. 2026.
Фактики олараг 9.30
Саат 10.00
Тираж 715
Сиф. №